

Jurisprudential-Legal Evaluation of the Real Multiplicity in the Hodood, Retaliation and Diat

ارزیابی فقهی حقوقی تعدد واقعی در حدود، قصاص و دیات

Ali Mohammadi Jurkoye

Assistant Professor, Department of Jurisprudence and Law, Research Institute of Islamic Culture and Thought, Qom, Iran

علی محمدی جورکویه

استادیار گروه فقه و حقوق، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، قم، ایران
amg134325@yahoo.com

Ahmadreza Emtehani

Master of Criminal Law and Criminology, Mofid University of Qom, Qom, Iran (Corresponding Author)

احمدرضا امتحانی

کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم‌شناسی، دانشگاه مفید قم، قم، ایران (نویسنده مسئول)
emtehaniahmadreza@gmail.com
http://orcid.org/0000-0002-0253-0342

Javad Naderi ooj Boghzi

Student outside Qom seminary, PhD student in Criminal Law and Criminology, University of Tehran, Aras International Campus, Aras, Iran

جواد نادری عوج بغزی

طلبه دروس خارج حوزه علمیه قم، دانشجوی دکتری حقوق جزا و جرم‌شناسی، دانشگاه تهران، پردیس بین‌المللی ارس، ارس، ایران

njavad71@gmail.com
http://orcid.org/0000-0002-7440-8012

Abstract

Basically, Multiplicity of crimes are committed by criminals who have a dangerous state. As a result, it is necessary to examine this issue in a special way. In Iran's penal system, the subject of multiplicity of crimes (especially material multiplicity) has faced many changes to the extent that the legislator has given a new form to these issues by approving the Islamic Penal Law approved in 2013 and then in the Law on Reducing the Punishment of Imprisonment, approved in 2019. These noticeable changes have faced the writers with a challenging problem; The question that exists is that the material multiplicity of crime (Hodood, Retaliation and Diat) from the perspective of Iranian jurisprudence and criminal laws includes what branches and topics? According to the jurisprudential background, the issues of interference and non-interference of causes and the viewpoints of Khamsa religions can be proposed and evaluated in this field. From the point of view of Iranian criminal law, cases such as Article 132 of the Islamic Penal Code and the exceptions listed in its notes are among the main topics of this issue that have been examined in this article. This research is written in a descriptive-analytical way in a library style.

Keywords: Multiplicity of Crimes, Jurisprudence, Criminal Law, Hodood, Retaliation Diat.

چکیده

اصولا، تعدد جرم توسط بزه‌کارانی که دارای حالت خطرناک هستند، رخ می‌دهد. در نتیجه لازم است تا این موضوع به صورت ویژه بررسی گردد. در نظام جزای ایران، مبحث تعدد جرم (خصوصا تعدد مادی) با تغییرات زیادی مواجه بوده تا آنجایی که مقنن با تصویب قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ و بعد از آن در قانون کاهش مجازات حبس تعزیری، مصوب ۱۳۹۹ شکل نوینی به این مبحث داده است که این تغییرات محسوس نگارندگان را با مسئله‌ای چالش برانگیز مواجه نموده است؛ سؤالی که وجود دارد این است که تعدد مادی جرم (حدود، قصاص و دیات) از منظر فقه و قوانین کیفری ایران شامل چه شاخه و مباحثی است؟ وفق پیشینه فقهی، مباحث تداخل و عدم تداخل اسباب و مسببات و نظریه جب و دیدگاه‌های مذاهب خمسه در این زمینه قابل طرح و ارزیابی است. از نگاه حقوق کیفری ایران، مواردی از قبیل ماده ۱۳۲ قانون مجازات اسلامی و استثنائات مندرج در تبصره‌های آن، نحوه اجرای مجازات حدی در فرض تعدد جرایم حدی و... جزو مباحث اصلی این موضوع است که در این مقاله مورد بررسی قرار گرفته است. این پژوهش به شیوه کتابخانه‌ای، به صورت توصیفی-تحلیلی نگارش شده است.

واژگان کلیدی: تعدد جرم واقعی، فقه، حقوق کیفری، حدود، قصاص، دیات.

Received: 2022/08/15 - Review: 2022/09/09 - Accepted: 2022/11/13

دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۵/۲۴ - بررسی مقاله: ۱۴۰۱/۰۹/۱۸ - پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۰۸/۲۳